

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Po debati o državnem proračunu.

Z Dunaja 18. marca.

Menj časa ko druga leta, le kacic štirinajst dni se je letos potratilo za govorjenje o državnem proračunu. Združena levica se je v poslednjih letih tako napenjala v govorih in škandalih, da bi morala sama sebe, kakor Nemec pravi, „übertrumpfen“, kar pa ni mogoče; avtonomistična večina pa je tudi mirneje postala, ker se ne boji več nenadnega prevrata, torej se le oglasi, da zavrne njuhje neresnice in zvijače levičarjev.

V generalni debati so le trije govori občno pozornost vzbujali: Hausnerjev, Herbstov in finančnega ministra. Hausner je res mojster v nemški besedi in to mu morajo priznati celo nasprotniki. Njegovi govori se tem prijetneje čujejo, ker ima govornik sonoren glas in mu beseda gladko in ubrano teče, da se ni nikdar bati, ka bi obtičal in se lovil, kar je zelo neprijetno ne le za govornika, ampak tudi za poslušalca. V Hausnerji združena je duhovitost in učenost, k temu še pride osoljena polemika, s katero protivnika vé zadeti na najobčutljivejši strani. V letošnjem govoru si je posebno privoščil našega starega znanca Carneri-ja, ki je že davno bil zaslužil, da ga kdo pošteno pretipa. Carneri slovi mej svojimi prijatelji kot velik filozof, ker je iz Darwinovih in družih učenjakov knjig delal izvadke in jih polil z neslanostimi svojega plitvega duha. Roda in krvi italijanske se je prelevil v velicega Germana, navzel se od Nemca sovraštva do Slovanov, a ohranil slabe lastnosti svojega plemena: lokavost, zvijačo, strast in besnost. K besedi se oglasi le jedenkrat vsako leto v budgetni debati, tačas pa izliva ves žolč, ki se mu je nabral celo leto. Pretirava, natolcuje, piha kakor gad, pa njegov strup ni škodljiv in njegovo vedenje in zvijanje mej govorom vzbuja bolj veselost, ko jezo. Mož je namreč jako nesrečno za govorniško leco ustvarjen in neko nepovoljno satirsko zategnenje ustnic dela ga še bolj zopernega. Ker se ne zanaša na svoj spomin, ima celi govor zapisan ter ga navadno bere. Taka oseba je se ve da hvaležen predmet za smejenje in Hausner se je polnomerno bavil z njim, pokazavši štirskega satira v vsej njegovej plitvosti in neznatnosti. Carneri se je, bled od jeze, skrčil v kot svojega sedeža in njegov prijatelj, znani Ajaxel iz savinjske doline, ga je zaman skušal potolažiti.

Hausner pa ne zna samo s srečno polemiko zadeti protivnika, kjer ga najhujše zaboli, ampak ga še bolj ve razorožiti s svojimi pozitivnimi dokazi, s številkami, proti katerim se ne da ugovarjati s praznimi frazami.

Najiminitnejši govornik levece je še zmirom Herbst. Od prvega početka ustavne dobe se sliši njegovo ime, in dasi je mož že davno prekoračil šestdeseto leto, stara strast političnega rovanja mu ni še ugasnila v prsih, ampak živo tli, tem bolj, čem bridkeje čuti, da ne bode morda več doživel nove zlate dobe, v kateri bo neomejeno šopirila se njegova laži-ustavna stranka. Sovraštvo proti Čehom ga je tako zaslepilo, da ni videl propada, v katerega se je morala pogrezniti nemško-liberalna

stranka, odstranivša od skupnega javnega delovanja tako važni državni faktor, kakor je česki narod; pet milijonov izbornih, delavnih državljanov.

Herbst kot politikar in Herbst kot govornik: oba reprezentujeta načelo negativnosti, zanikanja, združbe in prepirljivosti. V Herbstovih govorih bi zaman iskal pozitivnih idej in nasvetov, mrgolé pa od sarkazmov, hudobne zvijačne kritike, hujskanja in razburjenja vseh strastij človeških. Kar je Herbst danes, bil je že pod Schmerlingom: tista razjedajoča snov, katera je sicer Čehi spravila iz državnega zbora, pa končno tudi lastno stranko razkrojila in potisnila iz vsegamogočnosti na tisto nizko stopinjo, iz katere se bo težko spet kvišku splazila, gotovo tako dolgo ne, dokler ima Herbst za vodjo.

Herbstovi govori so pravo zrcalo njegove narave in značaja. Rudeče niti, vezilne misli jim manjka; glavni smoter jim je sarkastična polemika, v kateri mož res ekcelira. Take stvari se lahko posluša, kedar pa se beró, čuti človek, da govorniku ni do tega, resnici pomagati do zmage, ampak samo za sproženje hudobnih pušic brez vsake etične in estetične podlage. Avtonomistična stranka si sme le čestitati, da se nemški liberalci ne morejo odtegniti samomorilnemu uplivu Herbstove negativnosti.

Dunajevski ima pretih in preslab glas za javnega govornika in treba je tišine, da se čuje No, kot minister je tako važna oseba, da poneha navadni šum in hrup v zbornici, kadar se on ali sploh kateri ministrov k besedi oglasi. Grof Taaffe je v tem oziru srečnejši, njegov glas je močan, da doni po vsej dvorani in se jasno sliši celo na galerijah. Dunajevski je priznan duhovit in eleganten govornik, posebno srečen v citatih, katere izbere navadno iz lastnih prejšnjih govorov in spisov nasprotnikov; gotovo je prav neprijetno za prizadetega, če kateri govori za nemški centralizem in nemško hegemonijo, Dunajevski pa takoj potem citira cele stavke iz Carnerijevih spisov, v katerih hvali federalizem in zagovarja ravnopravnost vseh narodov. Tak strel, v pravem času sprožen, huje zadene, kakor vsaka druga polemika, pa treba je v to veliko brat; no kdo hoče svoj čas tratiti s prebiranjem Carnerijevih pustot?

Budgetna debata se je tedaj letos vršila in končala brez vsake velike akcije, le jedenkrat so liberalci prav s trte izvili izjavo, kakor da bi jih večina hotela spraviti ob besedo. Pri debati o srednjih šolah se je prigodilo, da so se slovenski poslanci proti upisali, pa ne, da bi komu vzeli besedo, ampak da izrekajo svojo nevoljo proti ravnanju učnega ministra. Pri volitvi generalnega govornika bil je izvoljen dr. Tonkli in „vsled tega velika razburjenost mej našimi znanimi prijatelji na levici. No, drugi dan, ko je g. minister Conrad se tako ljubeznivo izrazil za Slovence, polegla se je ona navidezna razdraženost, gospodje niso „strajkali“, temveč kar se je dalo udrihali po Slovencih.

Konečno še nekaj besedij o budgetu. Državni proračun za leto 1883 kaže razhodka 491,959.836 gld.; dohodka 463,765.371 gld., tedaj primankljaja

28,194.465 gld. V razhodu so pa vštete vse za zidanje raznih železnic dovoljene svote v skupnem znesku 20 milijonov goldinarjev, torej ostane pravega primankljaja le 8 milijonov goldinarjev, ker so stroški za zidanje železnic produktivni in je upati, da se s časom poobrestujejo. Tako nizkega deficita že veliko let ni bilo in vlada se vedno bolj bliža proračunu brez primankljaja. Znamenito za boljšo državno gospodarstvo je nenavadna prikazen, da vsled preobilne gotovine v državnih blagajnicah se od celega primankljaja 28 milijonov bo le 16 milijonov pokrilo z državnim posojilom, ostanek pa iz blagajničnih preostankov.

O slovenskih narodnih terjatvah so govorili v budgetni debati poslanci Kljun, Vitezić, dr. Tonkli, dr. Vošnjak, kateri so odločno zahtevali popolno ravnopravnost slovenskega jezika, proti pa so se oglašili Carneri, grof Wurmbrand, Moro in dunajski jud dr. Jaques. Če se spominjamo, s kako strastjo se je v prejšnjih letih razpravljalo slovensko vprašanje in kako manj pristransko in mirneje letos, moramo priznati, da so se tudi slovenskim zahtevam nasproti duhovi nekoliko pomirili. Ko bi g. minister Conrad tačas, ko je za Kranjsko upeljal slovenski učni jezik na gimnazijah, jednako bil storil za Gorico, Maribor in Celje, bi stvar bila urejena in mir besedij. Tako pa pride še jedenkrat na vrsto resolucija zastran slovenskih srednjih šol, predelana od budgetnega odseka in kadar bode vzprejeta v zboru, o čemer ni dvomiti, potem bomo videli, ali res gosp. minister ne bo hotel resno izpeljavati, kar mu nalagajo ne sami slovenski poslanci, ampak zhorova večina.

Govor poslanca dra. Vošnjak-a.

(Po stenografičnem zapisniku.)

„Visoka zbornica! Preobširno bi bilo odgovarjati na vse trditve gospoda predgovornika, zato je hočem navesti le nekaj malega gospodom predgovornikom, posebno pa nj. vzvišenosti gospodu ministru naukov. Gospod predgovornik vidi v predlaganej resoluciji izzivanje in neopravičeno zahtevanje; nevarna se mu zdi nje oblika, ker se nahaja v njej beseda „dežela“ na mesto „kraj“ (deli dežele). Gospoda moja! Prepričan sem, da je gospod predgovornik to nevarnost v dikciji zato iznašel, ker jo je najti hotel. Saj vender ne bo mislil noben človek, da mi Slovenci zahtevamo, naj se upelje slovenski poučni jezik v zgolj nemške Štajerske, n. pr. v Gradci ali pa v Ljubnem (Leoben), dasi je, kakor znano, v Ljubnem večina profesorjev Slovencev iz tega razloga, ker štajerski deželni šolski svet vse slovenske profesorje iz južne Štajerske odpravlja ter jih prestavlja v nemško Ljubno, (čujte! čujte! na desnici), tako da bi bil v Ljubnem slovenski jezik lažje poučni, kakor v katerem koli gimnaziji na slovenske zemlji. Resolucija dostaja se samo onih dežel, v katerih Slovenci vkupno prebivajo in, ker sta g. predgovornika dr. Vitezić in dr. Tonkli že osvetlila razmere po Primorske, hočem se jaz omejiti samo na Štajersko in oni del slovenskega ljudstva, ki v Štajerske prebiva in kojega zastopati je meni čast.“

„Znano je že visokej zbornici iz poročila gospoda poslanca dr. Kvičale, kateremu se najiskre-
nije zahvaljujem za njega zares veliki trud pri sestavi
tega poročila, da je došla cela vrsta peticij iz spod-
nje Štajerske za osnovo slovenskih paralelk. Vsega
skupaj oddalo se je v tej visokej zbornici v tem
zmislu 260 peticij slovenskih kmetiskih in tržkih
občin na Štajerskem. (Čujte! čujte! na desni.) Na-
sproti temu oddalo se je v protivnem zmislu, kolikor
sem razvidel iz časnikov, kajti štel jih nesem, kakih
160 ali 170 prošelj raznih občin dolenje Štajerske,
ki zahtevajo, da naj ostanejo sedanje razmere na
srednjih šolah. Tem 160 občinam pa se, gospoda
moja, želja itak izpolni, saj ostanejo za nje razmere
nepremenjene, čeprav se ustreže željam ostalih 260
občin. Mi ne zahtevamo, da se imata odpraviti nem-
ška gimnazija v Mariboru in Celji, nego samo to,
da se imajo za učence slovenske narodnosti upeljati
na teh gimnazijah slovenske paralelke, in sicer za
sedaj še samo v prvem letu. Tu pa moram preiti
na opazko gospoda predgovornika, ki je menil, da
bi trebalo po tej resoluciji ustanoviti 43 novih
razredov.“

„Gospoda moja! Ta opazka je toli gorostasno
pretirana, da sploh ne umejem, kako se je mogla
izpregovoriti v tej visokej zbornici. Paralelke obstojé
že zdaj na gimnazijah v Mariboru in Gorici, v teh
dveh zavodih torej ni potreba ustanovljati paralelk
za slovenske učence, treba samo, da se upelje slo-
venščina kot poučni jezik. Ostane tedaj samo še
celjski gimnazij, in samo pri tem bi se morala v
prvem letu osnovati paralelka. Tedaj preostaje od
vseh 43 razredov, ki bi se morali po mislih gospoda
grofa Wurmbbrand-a ustanoviti, le jeden sami.
Troški za ta jedini pa vendar neso tako velikanski,
da bi jih ne moglo zmagati naučno upraviteljstvo.“

„Iz južne Štajerske prosilo je 260 občin za
slovenski poučni jezik na srednjih šolah; tej resnici
nasproti je vendar nemogoče trditi, da ljudstvo samo
ne želi osnovo teh razredov. Vsaj ne more biti no-
bena agitacija tako močna, da bi prebivalstvo v tako
velikej meri sililo k podpisom prošelj, ako bi ljud-
stvo samo ne čutilo, da mu nedostaje temelja za
svojo daljno izobrazbo, ker ni narodnih srednjih
šol.“

„Gospod predgovornik je celo izustil, da slo-
vensko ljudstvo svojega lastnega jezika ne razume,
ali pa vsaj oni jezik ne, v katerem se po šolah po-
učuje in piše knjige.“

„Ker se je gospod predgovornik ustil o slo-
venskem jeziku, o njega siromaštvu v besedah in
oblikah, bi človek sodil, da ima vsaj najsiromašnje
znanje, najpriprostejše pojme o njem; jaz pa dobro
vem, da gospod predgovornik ne ume niti sloven-
skega, niti sploh kakega slovanskega jezika; tedaj
govori o stvari, v katerej mu ne pristoja najmanjša
sodba. (Čujte! na desni.) Slovenski jezik, ne glede
na njega starost — kakor znano, preložiła sta Tru-
bar in Dalmatin že ob času reformacije sveto pismo
v slovenščino, ki se je tiskalo v Tübingen-u, torej
pred več nego 300 leti — napredovala je v zad-
njih 20 letih vsestransko toliko, kolikor vsi drugi
evropski jeziki. Ta napredek jej je bil tem ložji,
ker se je lahko opirala ob sosednje slavske dija-
lekte, ki imajo bogato slovstvo, da torej ni trebalo
segati v tujo govorico.“

„Če se po deželi sem ter tja v slovenščini ra-
bijo tudi kake nemške besede, se to gotovo ne do-
gaja v tolikej meri, kolikor bi se dalo soditi iz be-
sedij gospoda predgovornika; — nemščina ima v
svojem pismenem jeziku gotovo več tujk, kakor jih
je slovenščina kedaj imela, ker se v Nemcih prejšne
čase pač ni gledalo na purifikacijo, dočim so pri
slovenščini, takoj ko se je jela pisati, pisatelji mi-
slili na to, da uporabljajo kolikor možno domači za-
klad in pomnože domače oblike.“

„Kako bedasta da je večkrat ponavljajoča se
trditev, da slovensko ljudstvo ne ume pismenega je-
zika, svedoči to, da izhaja v tem jeziku 24 časni-
kov, ki imajo vsi toliko naročnikov, da izhajajo.
Trebami je le opomniti, da samo društvo Sv. Mo-
hora v Celovci izda vsako leto po 100.000 do 130.000
izvodov knjig, katere bere 24.000 do 25.000 nje-

govih društvnikov Slovencev po Štajerskem, Kranj-
skem, Goriškem in Istri, ter jih tudi ume.“

„Sploh pa je slovenščina izza leta 1848. v
vsem skupaj morda manj spremenila se, kakor pa
nemščina. Ostala je nespremenjena v svojej pisavi
— ko so se jedenkrat odločili za jedno vzajemno
— kakor tudi v besedah in oblikah.“

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20 marca.

Minister prvosednik ugovoril je tudi letos
deželne odbore, da naj se mu naznanijo želje
glede pričetka posameznih deželnih zborov. Ti bo-
dejo zaporedoma zborovali od konca meseca maja
do oktobra. V oktobru pa se imajo na Dunaji se-
stati delegacije. Dalmatinski deželni zbor, ki
lanskega leta ni zboroval, imel bode letos daljše
zasedanje. Počitnice obeh državnih zbornic trajale
bodo do 6. aprila. Gospodskazbornica ima danes
svojo zadnjo sejo, v katerej se bodo razen budget-
nega provizorija dognale še nekatere nujne predloge,
kakor o državnih podporah itd. Budget pride na
vrsto še le začetkom prihodnjega meseca.

V soboto končala je **ogrska** državna zbor-
nica generalno debato o postavi za srednje
šole, ter z veliko večino vzprejela odsekovo pred-
logo za temelj specialnej debati. S tem je skoro
osigurana postava, ki je bila dlje nego pet let na
dnevnom redu parlamenta ogrskega, katero pa je
vlada zavoljo prevelicega odpora vedno umikala in
opuščala. Letos še le posrečilo se je Tiszi pridobiti
za njo zadostno število glasov.

Vnanje države.

Dan kronanja **ruskega** vladarja odločil se
je baje s 27. majnikom. Francoska vlada bode za-
stopana po divizijskem generalu Billot-u. Spremlj-
jal ga bode izredni misijon, obstoječ iz generala
Pittié-ja, jednega iz ordonančnih častnikov pred-
sednika republike, jednega poslankega soveťa, ka-
pitena in treh višjih častnikov. Podadmiral Jaurès,
sedanji poslanik francoski na ruskem dvoru, bo tudi
navzoč pri slavnostih ter bode baje potem prišel na
Dunaj, na njega mesto pa general Billot.

„Pester Lloyd“ konstatuje prijateljske razmere,
ki so se pojavile na londonskej **podonavski**
konferenci mej Avstro-Ogrsko in Srbijo. Za-
stopnik Srbije, minister Marinović izjavil je že v
četrtjej seji, da njegova vlada obstane pri svojej pri-
vilitvi k Barrière-ovim projektom. Ob jednem ob-
javil je Marinović v tej seji tudi željo svoje vlade,
da naj bi imeli Srbija in Rumunija stalni
glas v podonavskem komisijonu. Zastopniki
Angije, Francije, Italije in Rusije bili so proti temu;
le avstrijski zastopnik da se je zavzel za zahtevo
Srbije ter plaidiral, da naj se vsaj Srbiji pripoznajo
te pravice. Ker pa se ni moglo dognati soglasje,
odbila se je zahteva Srbije.

V **Parizu** obhajala se je v nedeljo oblet-
nica komune. Napovedanih izgrediv in demonstra-
cij na Champ de Mars ni bilo, ljudstvo bilo je mirno.
Obletnica slavila se je le bolj v zaprtih prostorih
z mnogimi zborovanji. Najvažnejše bilo je ono, ki
je je sklical Comité national francoske delavske
stranke, kojega se je udeležilo nad 3000 delavcev.
Glavna govornika bila sta mestni odbornik Joffrin
in žurnalist Labusquière; oba sta pohvalno pou-
darjala, da se je delavska stranka, ki nema z anar-
histi ničesa opraviti, zdržala pouličnih demonstra-
cij. Delavska stranka, dasi najmočnejši faktor v
vsem delavskem gibanji, je še le v pričetku razvoja.
Kedar bode združila v sebi najboljše možé, izjavila
bode vladajoči stranki: **Mi smo prijatelji socialnega**
miru, a mi zahtevamo, da prepustite svoje pred-
pravice. Ako se temu branite, pomagali si bodedo
s silo. Došlo je mnogo čestitk, mej njimi tudi jedna
od nemških socialistov.

Zločin, ki se je dogodil v **Londonu**, še
vedno močno zanimlje občinstvo in časnikarstvo. Na
sto tisoče ljudstva obiskuje Westminster, kjer se je
bila zgodila eksplozija, ter glasno preklinja zločince.
Gladstone, ogledavši si razvaline, se je zjokal. „Post“
piše, da namerava povabiti vse vlade, da vzajemno
odredijo skupne obrambe proti zločejnim napadom
nihilistov, anarhistov, fenijcev in drugih jednakih
socialno-političnih revolucionarcev ter delati na to,
da se za te dinamiške junake „Internacionale“ iz-
dadé posebne postave. — „Morning Post“ trdi v
svojem uvodnem članku, da je iz dobrega vira iz-
vedela, da so irski „Invincibles“ sklenili svoje to-
rišče premestiti v Anglijo, ter ne počenjati več gro-
zovitostij v Irskej, nego započeto delo nadaljevati v
Angleškej.

Dopisi.

Iz Krškega 19. marca. [Izviren dopis.]

(Naše bralno društvo) je priredilo včeraj omi-
kanemu našemu občinstvu prav prijeten večer. Pri
osnovanej veselici je najprvo pevski zbor pod vod-
stvom umetelnega pevcā, g. V. precizno pel
Kocijančičev „Venček narodnih pesni“; potem se je
kvartet „Prošnja“ isto tako dobro obnesel. Naposled
se je pa predstavljala dobra šaljiva igra „Eno uro
doktor“ s tako urnostjo in točnostjo, da bi člo-
vek komaj verjel, da ima diletante pred seboj. Pred
vsemi se je v igri odlikovala Ančika (gospodičina
Z. k). To je bila mična prikazen, ki je
svojo nalogo kaj dobro umela in pokazala, da ima
za gledališče prirojen talent, katerega je pa tudi v
veselje hvaležnega občinstva lepo razvila na našem
odru. G. gledališkemu reditelju, domoljubnemu go-
spodu Š. . . . smo prav hvaležni, da nam je to vrlo
moč pridobil; želimo le, da bi vsakikrat nastopiti
hotela. Škrjanček, g. K—t, najboljša podpora
našega gledališča in naših zabav, je kljubu svojej
hripavosti vendar dobro predstavljal „eno uro dok-
torja“, in mi mu moramo za njegovo požrtvovanje
prav hvaležni biti. Pravi doktor, g. P—r, je že po
svojej telesnej postavi za take možate uloge kaj
sposoben, pa je tudi svojo duševno sposobnost za
gledališče dobro dokazal, zlasti je nam njegova pra-
vilna slovenščina ugajala. Manjše uloge so bile v
rokah ljubih gospic: A. in K. ter v rokah gg. O.,
A. in H., od katerih je imel zlasti novinec, g. O.
nekoliko prilike pokazati, da ima vse zmožnosti, raz
odra kratkočasiti naše slovensko razumnštvo. Mej
posameznimi točkami ste pa blagovolili dami O—n
in W—i na glasovir svirati. Hvala jima!

S kratka, moramo se o celej zabavi le po-
hvalno izraziti, in odboru društvenemu posebno pri-
znanje izreči, da je družabnikom že v drugič brez-
plačno veselico osnoval; za poslednjo pa gre v prvej
vrsti največja zasluga odborniku, g. Š—ku, in to
tem več, ker nam obeča v kratkem času zopet
drugo gledališko igro prirediti.

Vsaj pa tudi občinstvo kaj rado poslušat za-
haja, doma ostaja samo pest nemškutarjev; sicer pa
moram reči, da ta vrsta ljudij se iz našega mesteca
izgublja jednako pomladanskemu snegu.

J. O. B.

Domače stvari.

— (Dnevni red mestnega odbora
seji), katera bode v sredo 21. dan marca 1883 ob
5. uri popoldne v mestni dvorani: I. Naznanila
prvosedstva. II. Mestnega magistrata poročilo: a) o
reklamacijah, aložjenih zoper volilni imenik za le-
tošnje dopolnilne volitve v mestni odbor; b) o od-
borniških mestih, katere je letos dopolniti in o vo-
lilnih dnevih za te dopolnilne volitve; c) o sestavi
volilnih komisijonov. III. Finančnega odseka poročilo:
a) o škontriranji vseh mestnih blagajnic in fondov,
izvršenem v 12. dan minulega meseca; b) o nasvetu
mestnega magistrata glede premeščenja živinskega
trga. IV. Stavbenskega odseka poročilo: a) o prošnji
Alojzija Korsike, da bi mu bilo dovoljeno ograditi
na Vrtači kupljeno zemljišče in preložiti javni pot,
ki zdaj drži preko tega zemljišča; b) o vspehu licita-
cije glede zagotovljenja stavbenskega lesa za 1883.
leto; c) o upeljavi plinove svečave po Resljevi cesti.

— (Znanstvena predavanja) zaključil
je preteklo nedeljo g. profesor Šuklje s svojim
po obliki in vsebini izvrstnim prednašanjem o Mariji
Antoinetti, za katero mu je od strani mnogobroj-
nega poslušalstva, mej katerim je bil tudi g. deželni
predsednik Winkler z gospico hčerko, donela vse-
stranska kakor laskava, tako tudi zaslužena pohvala.
Vsa tri predavanja doneso „Narodnejšoli“ nad 100 gl.
čistega dobička.

— (Gosp. prof. Simon Rutar) imenovan
je krajnim šolskim nadzornikom za mesto in občino
spljetsko. Častitamo.

— (Gosp. dru. Josipu Starétu) po-
klonili so k njegovemu godu — diletantje sloven-
skega dramatičnega društva v priznanje njegovega
neumornega in požrtvovalnega delovanja za sloven-

sko dramatiko poleg krasne čestitke tudi elegantno izdelan album s fotografijami vseh sedanjih igralcev in igralcev, kateri mu je v posebni deputaciji izročila vrla igralka gospdč. Dragojila Vrtnikova s primernim nagovorom v vezanej besedi. Včeraj popoldne pri poskušnji priredili so mu pa na gledališkem odru še posebno pristržno ovacijo, podavši mu lep bouquet, kateri mu je v lepem nagovoru izročil g. Kocelj, mej burnimi žvioklici slovenskih diletantov in diletantov.

— (Slovensko gledališče.) Mlada naša dramatika, ki se mora boriti še z mnogimi neprililikami, mej katerimi ni najmanjša, da dobiva še vedno premalo podpore, vender jako vrla, uspešno in dosledno napreduje. Nove moči, ki so stoprav pristopile, izurile so se v razmerno kratkem času tako izborna, da se z nepričakovano sigurnostjo gibljejo na odru in da so kos še tako težavnim ulogam. To je zopet dokazala včerajšnja predstava „Cvrčka“, ki se je vseskozi gladko in dobro izvršila in napravila najboljši utis, da jo z veseljem stavimo v jedno vrsto z „Nasledki skrivnostne prisege“. Vse glavne vloge bile so posebno srečno razdeljene. Cvrček-Stana (gospica Vertnikova) ima poleg izredne nadarjenosti in brdke vnanjosti tudi potrebno gibčnost in fin razum, da je za to težavno ulogo kakor nalašč, in jej k včerajšnjemu vspehu čestitamo. Gospica Nigrinova predstavljala je vkljub svoji mladosti starko Srdano v vsem kretanju, v opravi in mimiki jako karakteristično, tako, da jo je razodeval le — mladi glas. Kolikor smo do sedaj imeli priliko opazovati v raznih ulogah gospico Nigrinovo, moramo priznati, da ima poseben talent za gledališče in da je vredna naslednica svojih gg. sester. — Gospica Petrinska (mati Bujanka) je svojo sicer ne ravno obširno ulogo igrala tako dobro, da prav srčno želimo jo še večkrat videti v enakem genre-u. Prav povoljno sodelovala je gospica Zvonarjeva (Milunka). Izmed moških pa moramo v prvi vrsti omeniti g. Gorazda (Sobin), s katerim je naše dramatično društvo dobilo nenavadno spretno moč. Vsako ulogo je dosedaj izvrstno izpeljal in poleg lepe moške osebe, sonornega glasu in nepretirane igre odlikuje se posebno po svoji marljivosti in s tem, da se z veseljem poprime vsake role. Gosp. Kocelj, poznat kot veteran mej sedanjimi igralci, je mojster v takih ulogah, kakor oče Bujan, in bil nam je včeraj prav po godu. Gosp. Danilo (Borko) vrgel se je zadnji čas na komično stran in to s posebno srečo, kakor pri njegovej marljivosti in nadarjenosti tudi ni drugače pričakovati. Tudi drugi predstavljalci manjših ulog bili so vsi na svojem mestu in tako bilo je naravno, da je zadovoljno občinstvo veselo tleskalo in po večkrat izzivalo gori omenjene glavne osebe. „Cvrček“ z navedenim osebjem bode vsekdar mej najboljšimi točkami našega repertoira.

— (Obrtniška ustanova) za slušatelje državne obrtne šole v Gradci, ustanovljena po mestnem odboru ljubljanskem, v znesku 250 gld., razpisana je za 2½ leta. Za to ustanovo smejo prositi učenci, ki so tukajšnje obrtno nadaljevalno šolo dovršili z dobrim uspehom, če so tudi samo slovenščine zmožni. Prošnje do 30. aprila t. l. na mestni magistrat v Ljubljani.

— (Profesorski izpit) napravil je bivši teden na dunajskem vseučilišču g. Mihalko Zavadlal, goriški Slovenec iz klasične filologije. — Na graškem vseučilišču pa je g. Jakob Pintar, iz Gornjega Grada, prestal izpit iz klasične filologije.

— (Morilec Mat. Kovačič,) ki je bil preteklo soboto obsojen na vislice, obstal je včeraj, da je nahujkan po ženi Frančiški Možini ranjega Možino sam umoril, da pa mu je Fr. Možina pomagala pri prenašanju umorjenega.

— („Zvrševalni odbor“ zveze županov ljubljanskega okraja) se je v svoji seji dne 11. t. m. sledeče konstituiral: podpredsednik: Adolf Galle, župan v zgornji Šiški; tajnik: Janez Knez, župan v spodnji Šiški; blagajnik: Vinko Ogorelec, župan v Šmarji.

— (Javna prošnja.) Iz Trnovskega predmestja poslal se nam je danes kratek dopis, v ka-

terem tamošnji prebivalci z ozirom na to, da se na tako zvani „gmajni“ hiše leto za letom vedno bolj množé, da je že redna „ciglanska ulica“ nastala, opozarjajo na potrebo, da bi mestni magistrat tudi na ta oddaljeni kraj po polnem ne pozabil in da bi se dovolile kake štiri svetilnice, katere bi bile tem nujnejše, ker so ob cesti globoke grape in bi se v temni noči, ob povodnji, posebno pa ob slabem vremenu lahko kaka nesreča pripetila. Želja po teh svetilnicah, ki bi ne stale toliko, je splošna.

— (Izpred porotnega sodišča.) 14. t. m. bil je zatožen znani že večkrat kaznovani tat France Schober zaradi tatvine, katero je zvršil v Brinji, slovenske vasi v laškem kraljevstvu s sodelovanjem še dveh znanih, že večkrat kaznovanih tatov. V Brinji ulomili so v prodajalnico trgovca Piata in nakradli 22 hlač, 14 teletnih kož, podplatov, 10 gld. gotovega denarja, izpili 15 litrov vina, vzeli še nekaj drugih drobnosti, potem pa odšli. Škode je bilo 180 gl. Dva tata sta srečno odmaknila pete, Schober je pa po Notranjskem ukradene kože prodajal tako dolgo, da so mu iste c. kr. žandarji blizu Cerknice brez denarja odkupili in ga zaprli. Zatoženi Schober pripoveduje celo „historijo“, kod je marširal, samo tistih krajev ne, kjer je res bil in ukradene kože prodajal, katere pa pravi, da je kupil od njemu neznanega moža blizu Vrhnike. Porotniki potrde krivdo zatoženega in obsojen je bil na osem let teške ječe, poostrene s postom.

— (Razpisana je služba) učitelja na jednorazrednici v Blagovici. Plača 450 gld. in stanovanje. Prošnja do 20. aprila t. l. na okrajni šolski svet v Kamniku.

— (Občni zbor trgovskega bolnišnega in penzijskega društva) bil je zadnji nedeljo. Predsednik g. A. Dreo pozdravljač zbor, pravi, da lansko leto za društveno blagajnico ni bilo baš ugodno kajti bilo je izredno mnogo bolnih, tedaj so bila tudi plačila izredno velika. Konečno se spomina zadnje leto umrlih članov gg. Skodlarja v Gradci in Ivan Wölflinga star. v Nabrezini. Zbor v znamenje sočutja ustane. O denarnem prometu in premoženju društva smo že poročali. Društveni tajnik g. Drahsler pri tej priliki opomni, da je uzrok manj ugodnemu stanju iskati v tem, ker so se kursii vrednostnih papirjev znižali in ker je bilo silno veliko bolnih udov. Govornik prosi društvenike, naj bi ne prijavili vsako malo bolezen in terjali bolnišnico podpora, nego naj bi posebno premožnejši in taki udje, kateri imajo dobro plačo, ozir jemali na društvo in za lahke bolezni ne zahtevali odškodnine, da se bode društveno premoženje množilo. Predsednik g. Dreo podpira mnenje g. Drahslerja. G. Treun poroča o dodatku k društvenim pravilom in nasvetuje, naj se blazni ne lečijo v društvenih prostorih. Društvo plača za blazne šest tednov bolnišne troške. Potem pa neha vsaka dolžnost društva. Vodstvu se dovoli, da v posebno ozira vrednih slučajih društveno podporo nadaljuje. Hromi se tudi ne lečijo v prostorih društvene bolnice, nego imajo pravico do podpore iz penzijskega zaklada. Izključeni od te podpore pa so udje, kateri vsled hromosti zblazne. Dodatek se brez razgovora sprejme. G. C. Baumgartner poroča v imenu pregledovalnega odseka o računih in o društvenem premoženju in prijavi, da je vse v popolnem redu. G. Alfred Ledenig nasvetuje, naj se odboru za kupčijski ples, posebno načelniku g. Schantelnu za veliki trud in tako odlično prirejenje plesa izreče zahvala občnega zbora, kateremu predlogu zbor z živahnimi dobro-klici jednoglasno pritrdi. G. Drahsler predlaga, naj se drugo leto naprosi kranjska hranilnica, da podeli tudi trgovskemu pomočnemu društvu podporo, in da naj g. vodja Dreo prošnjo podpirati blagovoli. Predlog se vzprejme. G. Skabrne nasvetuje, naj bi se letni donesek povišal od 6 na 8 gld. Proti temu predlogu govore gg. Ledenig, Dreo, Treun, Ranzinger, Wenzel in Baumgartner, za pa gg. Drahsler in Wölfling, zadnji posebno odločno proti temu, da bi se vnanji udje vprašali za mnenje, ker so le gostje in bi to bilo proti §. 40. društvenih pravil. Preide se potem o tem predlogu na dnevni red. — Gosp. Turk predlaga, naj se volitev računskih pre-

glednikov vrši po listkih, ne pa per acclamationem. Predlog obvelja, a ker je odšlo nekoliko članov, ni zbor več sklepčen in zbog tega se konča.

Poziv do vseh slovenskih domoljubov.

Po novih, v izrednem občnem zboru društva „Narodni dom“ dne 5. novembra 1882 prenarjenih in z odlokom visoke c. kr. deželne vlade št. 301 z dne 12. januarja 1883 potrjenih pravilih, postane društvenik:

1. kdor se pravomočno zaveže 200 gld. kot deležni znesek v društveno blagajnico uplačati; taisti se imenuje tudi deležnik;

2. kdor na jedenkrat 100 gld. daruje;

3. kdor društvu z letnim doneskom 10 gld. pristopi — za čas, dokler plačuje.

Iz tega je razvidno, da je sedaj vsacemu za sezidanje narodnega doma zanimajočemu se domoljuba omogočeno, postati članom društva in, ker bode dne 27. t. m. občni zbor, katerega se imajo pravico udeležiti vsi društveniki, pozivlja podpisani odbor tukajšnje in unanje domoljube slovenske, da blagovole v obilnem številu pristopati društvu:

Izkaznice za udeležitev občnega zbora dobivajo se 27. t. m. pri društvenem tajniku.

V Ljubljani, dne 16. marca 1883.

Za upravni odbor društva „Narodni dom“:

Ivan Hribar,
tajnik.

dr. Alf. Moschè,
predsednik.

Vabilo.

Dne 26. marca, na velikonočni ponedeljek, bode odbor za Mklošičevo svečanost ob 5. popoldne imel v Ptuiju v „Narodnem domu“ prvo sejo, kder se uredi vspeh vse svečanosti. Vsi odborniki in drugi narodni odličnjaki se uljudno vabijo k seji.

Za vršilni odbor:

Božidar Raič.

Poslano „Ljudskemu Glasu“.

Ozira se na poslano s podpisom: „Poznavalec dobrega blaga iz kamniškega okraja“ v 6. listu „Ljudskega Glasa“ od dne 16. t. m., primorani se čutimo podpisani odgovoriti in se „Poznavalec dobrega blaga“ jako čudimo, da se on v svojem „poslanem“ upa trditi, da je kupil pri gosp. Pribošiču v Ljubljani nov klobuk za 2 gld. 20 kr. ter nas ljubljanske klobučarje svetu predstavlja s tem kot sleparje, javljaje, da je moral prej jednakega pri družih klobučarjih v Ljubljani za polovico dražje plačevati, kar pa mu m' odločno oporekamo ter ga imenujemo tu javno zakritega in zlobnega lažnika in obrekovalca. — „Poznavalec dobrega blaga“ (??) trdi, da je g. Pribošič s svojimi cenami odprl oči tukajšnjemu slav. p. n. občinstvu ter pokazal, da ni vselej treba dobro (?) blago preplačati. — V daljno razpravo v tej zadevi se podpisani ne spuščajo, ker jim je ona lakomna oseba, ki je „poslano“ pisala in se sramovala podpisati svoje ime, dobro znana, vender pa opozorjuje slav. p. n. občinstvo, da se pri vseh klobučarjih v Ljubljani dobijo klobuki boljše baže za še nižjo ceno, nego jih ima v zalogi in jih more prodajati g. Pribošič.

V čast in oceno pa si v istini staviti smemo obrtniki ljubljanski, da smo v „Ljudskem Glasu“ našli tako doslednjega, lepega in vrla zagovornika naših interesov, kateri ako dobro in drago plačaš, danes radi svoje koristi in dobičkarije tebe priporoča na široka usta, jutri pa te je zopet pripravljen po zobeh biti. — Pred nekaj tedni še je koledoval nek gospod pri nas za „Ljudski Glas“ in hotel navidezno delati zoper g. Pribošiča, se zna, proti plačilu, in sedaj počenja koledovati za g. Pribošiča in dela zoper nas domačine. — „Poznavalec dobrega blaga“ sicer ni iskati v okraju kamniškem, nego išče naj se v Ljubljani in to v uredništvu „Ljudskega Glasa“ samega. — Dokler bodo hoteli obrtnike zgovorjati ljudje, ki od obrtnišva ničesa ne umejo in se morajo boriti z vso silo za svojo eksistenco ter vsa sredstva uporabljajo, da jim samim pade kak groš v žep, ne bode napredka pri nas. — Gotovo pa se bode „Ljudskemu Glasu“ v kratkem odtrgala krinka raz obraza, za katero se skrivati hoče, in njega toli hvalisana naklonjenost (?) obrtniškem stanu se bode na široko in globoko razkrija.

Vsakemu pošteno-mislečemu in treznemu obrtniku bila je že premnogokrat prilika dana, občudovati nazore „Ljudskega Glasa“ in njega matadorjev, pri katerih vse je v polnej meri le na jeziku samem, a ničesa v istini. — **Tedaj, obrtniki pozor!**

V Ljubljani, dne 20. marca 1883.

(168)

Ljubljanski klobučarji:

F. A. Supančič, F. Debeuz, Franz Pröckl, Anton Krejči.

Tuji:

20. marca.

Pri **Slonu:** Fautel in Schwank z Dunaja. — Grim iz Domžal.

Pri **Malič:** Kalz z Dunaja. — Löwensohn iz Bavorske. — Langgut z Dunaja. —

Pri **avstrijskem cesarji:** Grauden iz Kranja. — Fajdiga iz Reke.

Pri **bavarskem dvoru:** Dr. Vašič iz Trebnjega. — Osimič z Postojne.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
16. marca	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	728.53 mm. 727.39 mm. 728.38 mm.	- 0.8°C + 9.4°C + 3.0°C	sl. sev. sl. zah. sl. zah.	d. jas. obl. d. jas.	0.00 mm. dežja.
17. marca	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	729.55 mm. 729.57 mm. 731.13 mm.	+ 0.7°C + 6.0°C + 3.0°C	z. bur. z. jz. sl. zah.	obl. obl. obl.	11.50 mm. dežja.
18. marca	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	732.63 mm. 732.56 mm. 734.09 mm.	+ 2.4°C + 11.0°C + 4.1°C	brezv. z. jz. brezv.	d. jas. d. jas. jas.	0.00 mm. dežja.
19. marca	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	733.37 mm. 731.49 mm. 730.19 mm.	+ 2.3°C + 9.7°C + 6.6°C	sl. jz. sl. jz. sl. jz.	obl. obl. obl.	9.20 mm. dežja.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je ostal zadnje dni precej nespremenjen; stanje je bilo večinoma precej nizko in je zaostajalo za normalom; razdelitev je postala precej enakomernjša; razloček mej maksimum in minimum minimalen. Temperatura se je povsod znatno vzdignila ter postala sem pa tja že nadnormalna; tudi ni bila več tako ekstremna; razloček mej maksimum in minimum se je močno zmanjšal. Vetrovi so postali zelo slabotni ter so se zasukali večinoma proti zahodu. Nebo je bilo sicer zelo spremenljivo, vendar še največkrat popolnoma oblačno, vreme nezanesljivo, pogostokrat deževno.

Tržne cene v Ljubljani

dné 17. marca t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	64
Rež,	4	87
Ječmen	4	39
Oves,	2	93
Ajda,	4	23
Proso,	4	87
Koruza,	5	20
Leča	8	—
Grah	8	—
Fižol	9	—
Krompir, 100 kilogramov	2	86
Maslo, kilogram	—	94
Mast,	—	88
Špeh frišen	—	68
" povojen,	—	75
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	56
Telečje	—	50
Svinjsko	—	48
Koštunovo	—	30
Kokoš	—	45
Golob	—	16
Seno, 100 kilogramov	2	94
Slama,	1	96
Drva, trda, 4 kv. metre	6	—
" mehka, , ,	4	—

Dunajska borza

dné 20. marca.

Papirna renta	78 gld.	20 kr.
Srebrna renta	78	50
Zlata renta	97	85
5% marcna renta	92	95
Akcije narodne banke	832	—
Kreditne akcije	311	50
London	119	55
Napol.	9	48
C. kr. cekini	5	64
Nemške marke	58	45
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	118
Državne srečke iz l. 1864	100	167
4% avstr. zlata renta, davka prosta	97	80
Ogrska zlata renta 6%	120	25
" 4%	88	20
" papirna renta 5%	86	60
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75
Kreditne srečke	100 gld.	170
Rudolfove srečke	10	21
Akcije anglo-avstr. banke	120	116

Razglas.

Vsled sklepa občinskega zbora od 10. t. m. razpisana je služba občinskega zdravnika v Materiji z letno plačo 600 gld. in vožno odškodnino letnih 100 gld., prejemši iz občinske blagajnice v mesečnih obrokih naprej ter s prostim stanovanjem 2 sob in ima zdravnik pravico lastne lekarne.

Natančnejši pogoji se zvedo ustmeno ali pismeno pri podpisnem.

Prošnje za to službo s priložo v smislu §. 8. postavbe 19. marca 1874 in dokazom zdravniške sposobnosti naj dotični gg. prosilci blagovolijo do dne **31. marca 1883** pri podpisnem uložiti.

Občinsko glavarstvo v Materiji,

dné 14. marca 1883.

Obč. glavar: Kastelic.

Reelna razprodaja.

Zaradi preselitve iz svoje dosedanje prodajalnice sem primoran v času od **1. do 31. marca** po **jako znižanih cenah** razprodajati svoje bogato založeno blago, obstoječe

v papirnih izdelkih, albumih, mapah, muzikalijah, galanterijskem blagu, kupčijskih knjigah in noticah, spisih za mladino, slikanih in molitvenih knjigah, pisalnem orodju za pisarne in šolo, slikah z oljnim tiskom, fotografijah, črnilah itd. itd. (121-12)

Karol Till v Ljubljani,

poleg Hradecky-jevega mostu.

Najstarejša in najglasovitejša

firma za sukno

MORIC-a BUM-a

v Brnu

ponuja

za poletno sezijo:

Za celo obleko:

3 metre 20 ctm. dobrega brnskega blaga, meter po 1 gld. 50 kr., znaša **4 gld. 80 kr.**
3 metre 20 ctm. boljšega brnskega blaga, meter po 2 gld., znaša **6 gld. 40 kr.**
3 metre 20 ctm. finega brnskega blaga, meter po 2 gld. 50 kr., znaša **8 gld. — kr.**
3 metre 20 ctm. finejšega brnskega blaga, meter po 3 gld., znaša **9 gld. 60 kr.**
Potem **zelo fino blago**, po **3 gld. 50 kr.** do **7 gld.** meter.

Za jeden ogrtač:

2 metra 20 ctm. Coachmen-a ali pa drugačnega blaga za suknje, po 3 gld. meter, znaša **6 gld. 60 kr.**
Fino **sukno za ogrtače** od **3 gld. 50 kr.** do **7 gld. 50 kr.** za jeden meter.
Velika zaloga blaga za **hlače** in **suknje** po vsakej ceni.

Bogata izbér pravih, angleških **popotnih plač-dov**, 3 metre 50 ctm. dolgih in 1 meter 60 ctm. širokih, **3 gld. 50 kr.** iz čiste volne **5 gld. 25 kr.**, **6 gld. 50 kr.** do **15 gld.**

Vedno na prodaj vsakovrstno **sukno za civil in vojaštvo**, po vsakeršnej ceni.

Naročila izvršujem po poštne povzetji najsolidnejše ter celo brezplačno, če presežejo vrednost 10 gld.

Uzorce pošiljam franco, krojačem karte z uzorci. (135-3)

Zoper jetiko!
Radgostski
universalni čaj
in
rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje.

Velespoštovani gospod lekar **Seichert!**

Iz Hrudima mi je pisala denes moja prijateljica, naj jej pošljem tri zavitke vašega slovečega Radgostskega čaja, ter pravi mej drugim tudi to, da jej je ta čaj prava dobrota. Izvolite mi tedaj, ako mogoče s poštne povratom, po mojem naslovom poslati tri zavitke čaja in 2 škatlici rožnovskih celtilčkov.

Sé spoštovanem
Marija Ridi,

soproga izdelovalca glasovirov v Nahodu (Česka).

Vaše blagorodje!

Prosim vas, pošljite mi po poštne povzetji v poskus jeden zavitek Radgostskega čaja in 2 škatlici maho-rastlinskih celtilčkov za neko na prsih bolno osebo, ki kri bljuva. Vlansko leto je to zdravilo iste dobro služilo in bilo uspešno. Naslov: Župnija Kilb, severne železnice postaja Loosdorf.

Vaše blagorodje!

Ker sem večkrat užil vašo zdravila hvaliti, dakle prosim, da mi pošljete brzo 2 zavitka Radgostskega čaja.

Udani
Henrik Lene,

dvorni puškar, v Berlinu, Friderikove ulice 112.
V Berlinu dné 14. aprila 1877.

Čestiti gospod!

Rabil sem vaš čaj zoper svoj hronički katár v želodci; ker mi j. pa resnično pomagal, prosim vas prav prijazno, pošljite mi po poštne povzetji še 2 zavitka svojega izvrstnega Radgostskega univerzalnega čaja.

Spoštovano

Math. Bertel, trgovec.
Thüringen, Vorrarberg, dné 30. jan. 1879.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi **1 gld. av. v. Jedna** originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov **50 r.** Za kolek in zavijanje pa **10 kr.** posebe.

Radgostski universalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se vedno le v lekarni **J. Seichert** v Rožnovi (na Moravskem), in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštne povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge siedeči lekarni: **W. Mayr v Ljubljani**, **W. König v Mariboru**, **S. Mittelbach in J. Cejbek v Zagrebu**, **Barmherzige Brüder in A. Nedved v Gradcu**, **A. Marek in J. Kupferschmied v Celju**, **O. Russheim v Lipnici**, **Carl Grabacher v Murau**, **J. Illing v Rottemanu**, **W. Thurnwald v Celovcu**.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, prirejena natanko po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepitje in vzdržanje vida v vsake starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja **70 kr.**, za kolek in zavoj **10 kr.** več.

Prava se dobi **samo naravnost** iz lekarne v kopenski Rožnavi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno ozdravlja puiko, urganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica **70 kr. av. v.**, za kolek in zavoj **10 kr.** več. Pravi se dobi **samo naravnost** iz lekarne v Rožnavi (Moravska). (0-8)

FRANZ
JOSEF
BITTER
QUELLE

„prijeten in priročen lek za čiščenje.“
Prof. VALENTA, Ljubljana.

„ne prouzroča nobenih težav.“
Prof. pl. BAMBERGER, Dunaj.

„je uspešnije, kakor druge grenčice.“
Prof. LEIDESDORF, Dunaj.

Zahtevaj se vedno izrečno: „FRAN-JOSIPOVA GRENČICA“.

Zaloge povsod. (98-4) Vodstvo razpošiljatve v Budapešti.

J. R. Pavlin,

v Ljubljani, pred Škofijo št. 1,

poprej J. Weidlich, vulgo pri Voglu,

priporoča svojo na novo upravljeno

kupčijo s špecerijskim blagom,

očiščene rozine, olbebe, mandelne, fino strd, najfinejši jamalka rum in čaj, zalogo vsakovrstne moke iz najkrepkejše banaške pšenice in slovečega mehaničnega mlina, najboljšo ajdovo moko, fino maslo in mast, vsakeršna semena itd. itd., vse po najnižji ceni ter s poštne postrežbo.

Naročbe se najhitreje in skrbno izvršujejo. — Za obilo obiskovanje se udano priporoča. (161-2)